

Opština Junik

KPMG Albania Sh.p.k. - Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Telephone +381 38 246 771
Telefax +381 38 246 772
E-mail al-kosovo@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Ovaj prevod služi samo u cilju informisanja. Varijanta na engleskom jeziku je original i ima prednost

Izveštaj nezavisnih revizora

Za skupštinu opštine
Opština Junik, Kosovo

Priština, 10.06.2010

Angažovali smo se u reviziji finansijskih pregleda koji su u prilogu opštine Junik koje obuhvaćaju pregled primanja i isplata u gotovom novcu za završenu godinu 31.12.2009 godine, upoređenje budžeta sa aktuelnim iznosima kao i sažetak važnih politika računovodstva i ujedno i ostala objašnjenja.

Odgovornost menadžmenta o finansijskim pregledima

Menadžment je odgovoran za pripremu i iskreno predstavljanje ovih finansijskih pregleda u skladu sa međunarodnim standardima računovodstva o javnom sektoru ("MSRJS") zasnivajući se na gotovinu, Finansijski izveštaj na osnovu računovodstva o gotovom novcu i Administrativno uputstvo br. 20/2009, o godišnjem izveštaju budžetskih organizacija. Ova odgovornost obuhvata izradu, sprovođenje i održavanje unutrašnje kontrole pogodne za iskreno predstavljanje finansijskih pregleda bez materijalnih grešaka stvorene namerno za obmanjivanje ili grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim pregledima na osnovu naše revizije. Osim u stavu 1 stava o osnovi kvalifikacije mišljenja, mi smo obavili reviziju u skladu sa međunarodnim standardima izdatih od Međunarodne organizacije za više instrukcije revizije (INTOSAI). Ovi standardi zahtevaju da mi poštuju etičke zahtve kao i da planiramo i obavljamo reviziju u cilju dobijanja opravdane sigurnosti da li finansijski pregledi imaju materijalnu anomaliju.

Revizija je u vezi obavljanja procedura za dobijanje evidencija u vezi iznosa i informacija datih u finansijskim pregledima. Izabrane procedure zavise od mišljenja revizora, obuhvatajući i ocenjivanje rizika materijalnih anomalija, kao posledica obmane ili greške. Kada se ocenjuju ove opasnosti, revizor ima u obzir unutrašnju kontrolu entiteta o pripremi i iskrenom predstavljanju finansijskih pregleda kako bi se planirala povoljna procedura revizije u odgovarajućim okolnostima entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnje kontrole entiteta. Revizija takođe je u vezi povoljnog ocenjivanja korišćenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenog ocenjivanja, kao i ocenjivanje opšte pripreme finansijskih pregleda.

Mi verujemo da dokaz revizije koji smo mi dobili je dovoljan i povoljan da bi pružio osnovu za davanje mišljenja.

Osnova za kvalifikaciono mišljenje

- 1 Opština treba da održava liste isplata od trećih strana. Zbog prirode registrovanja održanih u računovodstvu i operacionalnim sistemima u vezi isplata od trećih strana, kao i zbog nedostatka alternativne kontrole sprovedene od menadžmenta, mi nismo bili u stanju da obavimo test revizije povoljan i dovoljan za proveru potpunosti isplata od trećih strana, poznate za završenu godinu 31. 12. 2009.
- 2 Opština nije potpuno prelistala belešku 27 finansijskih pregleda iznos za imovinu, objekte i opremu. Takođe, postoji broj nedostataka i nesigurnosti koji utiču na finansijsko izveštavanje za imovinu, objekte i opremu Opštine, kao što sledi:

- Opština nema detaljnu listu i sveobuhvatnu njene nepokretne imovine
- Uključujući i dokumentaciju o svojini ove imovine i informaciju o statusu registrovanja u ime opštine u katastru ili Sudu.

Kao posledica prirode registrovanja i ostalih nedostataka gore objašnjenih, mi nismo mogli da odredimo koja pravila bi bila potrebna za finansijsku informaciju predstavljenu u finansijskim pregledima Opštine.

- 3 Upoređujuća informacija za 2007 godinu nije tačna i potpuna. Posebno, u dole navedenim nedostaju ili nisu prelistana na povoljan način finansijski pregledi:
  - Upoređujući podaci za 2007 u belešci 12 nisu potpuni i tačni i nisu u skladu sa beleškom 12.1 i beleškom 28.

Kvalifikovano mišljenje

Prema našem mišljenju, osim nedostatka u opisanim informacijama u stavu 2 i 3 stava za osnove kvalifikacije mišljenja i izuzev efekta takvih regulisanja, ako ih ima, kao što je moglo biti potrebno ako bi smo mi bili zadovoljni sa potpunošću isplata od trećih strana opisanih u stavu 1 osnove za kvalifikaciju mišljenja, finansijski pregledi daju iskren i tačan prikaz u svim materijalnim aspektima, isplate i primanja za godinu 31. 12. 2009 u skladu sa Međunarodnim standardima računovodstva za javni sektor baziran na gotovini ('SNKSP') Finansijsko izveštavanje prema računovodstvu baziranom na gotovini i Administrativnim uputstvom br. 20/2009 Godišnje izveštavanje budžetskih organizacija.

Mi skrećemo pažnju na činjenicu da mi nismo obavili reviziju finansijskih pregleda opštine za završenu godinu 31. 12. 2007 i u skladu sa okolnostima mi ne izražavamo mišljenje o istim.

Preispitivanje usklađenosti

Osim revizije finansijskih pregleda planirano je i završeno preispitivanje usklađenosti u cilju izražavanja zaključka sa ograničenom sigurnošću, ako u svim materijalnim aspektima, aktivnosti, finansijske transakcije i reflektirane informacije u finansijskim pregledima su u skladu sa autoritetom kojima oni upravljaju. Priroda, vreme i mera rada za usklađenost su bili ograničeni u odnosu na izrađeni, da bi izrazili mišljenje sa opravdanom sigurnošću za finansijske preglede.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da damo zaključke na osnovu našeg preispitivanja. Naš rad je završen u skladu sa ISSAI 4200 Uputstvo o reviziji usklađenosti u vezi revizije finansijskih pregleda. Ova načela zahtevaju da mi sprovodimo etičke zahteve i da planiramo i obavljamo preispitivanje kako bi postigli ograničenu sigurnost ako aktivnosti, finansijske transakcije i reflektovane informacije u finansijskim pregledima su u skladu, u svim materijalnim aspektima sa autoritetima kojima upravljaju.

Razmatranje je ograničeno uglavnom u analitičkim procedurama i intervjuima, i zbog toga daje manje sigurnosti od revizije. Mi nismo obavili reviziju i zbog toga mi izražavamo naš zaključak u formi ograničene bezbednosti, koja je konsistentna sa ograničenim radom koji smo mi obavili za ovo razmatranje usklađenosti.

Mi verujemo da evidencija koju smo mi dobili je povoljna i dovoljna za davanje osnove za naše zaključke.

Zaključci o usklađenosti

Na osnovu našeg rada opisanog u ovom izveštaju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije reflektovane u finansijskim pregledima koje smo videli u toku preispitivanja, su svi materijalni aspekti u skladu sa autoritetima kojima oni upravljaju.

Ostala pitanja

Mi skrećemo pažnju, kao što sledi:

- 1 Glavni i poverljivi izvor informacija za izradu finansijskih pregleda je Free Balance. Opština nije sprovodila integrisani kompjuterski program unutrašnjeg računovodstva koji bi obezbedio informacije u cilju blagovremenog, potpunog i tačnog izveštavanja.
- 2 Iako Predsednik i Glavni Finansijski Funkcioner opštine je potpisao izjavu o prezentovanju finansijskih pregleda opština nije bila u stanju da izradi finalni nacrt finansijskih pregleda na srpskom jeziku do kraja naše revizije.
- 3 Opština nije sprovodila sveobuhvatni automatski sistem fakturisanja i ne vodi spiskove ili posebne račune za sve svoje dužnike u vezi sa obavezama za razne takse. Samo inkasiranja gotovine se uknjižavaju. Iako plaćeni računi se ne zahtevaju da se prelistavaju u finansijskim pregledima, nedostatak tačnosti i njihove potpunosti uticaće na prihodima opštine i na sposobnost izrade verodostojnog i tačnog budžeta i uticaće na tačno izveštavanje o inkasiranju, kao i na monitorisanju inkasiranja vlastitih prihoda na vremenskoj osnovi.

- 4 Opština nije vodila registre uplata od trećih stranaka. Raspoloživa evidencija i sprovedena kontrola od menadžmenta da bi obezbedili da uplate od trećih stranaka predstavljaju i menadžiranju u skladu sa dotičnim zakonodavstvom i da se upotrebljavaju za namenjeni cilj od zakonodavstva, bila su ograničena.
- 5 Iako opština može biti obuhvaćena u neke male zakonske slučajeve i moguće je da će biti zahteva za plaćanje u gotovini i u bliskoj budućnosti, opština nije izvršila neki formalni proces koji može da obezbedi potpunu pogodnu i poverljivu informaciju o popisu provizija i kontigentnih obaveza.

KPMG Albania Shpk Kosovo Branch

KPMG Albania Sh.p.k. – Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Podatak

- 1 Dalja objašnjenja o preporukama i odgovornostima menadžmenta u vezi ovih sugestija su sadržana u prilogu 1 ovog izveštaja.
- 2 Objašnjenje o raznim formama modificiranja mišljenja revizije je sadržano u prilogu 2 ovog izveštaja.

Prilog 1

1. Generalno

1.1 Revizija za 2009 godinu

KPMG Albania u.o.o. – Ogranak Kosovo (“KPMG”) ovlašćena je da izvrši reviziju finansijskih pregleda SO Junik (opština) pripremljenih na osnovu gotovine u skladu sa SNKSP Finansijsko izveštavanje o gotovom novcu, za završenu godinu 31.12.2009.

Naš savet u ovom dokumentu ograničava se na specifikovanim zaključcima u nastavku i na osnovu tačnosti i potpunosti dole iznošenih činjenica, pretpostavki i prezentovanja. Ako neka od ovih činjenica, pretpostavki ili navedenih prezentacija nije potpuna ili tačna neophodno je da budemo odmah informisani, s obzirom da netačnost i nedostatak potpunosti mogu imati materijalni efekat u našim zaključcima. Za iznošenje našeg saveta baziramo se na relevantnim odredbama pozitivnog zakonodavstva Kosova, pravila, pravnih i administrativnih njihovih tumačenja. . Ovi autoriteti podležu promenama, na retroaktivan način i/ili prospektima i ovakve promene mogu da imaju uticaj na vrednost naših zaključaka. Mi nećemo da učestamo naše predloge za promene ili kasnije modifikacije zakona i pravilnika, ili njihovih pravnih ili administrativnih intepretacija.

1.2 Posledice

Naš izveštaj je planiran da sadrži korisne preporuke koje mogu da pomažu poboljšanju politika računovodstva i sistema kontrole i računovodstva opštine, kao i izbegavanje slabosti koje mogu uzrokovati materijalne gubitke ili greške. Vaša je obaveza da preduzmete potrebne postupke za ispravak slabosti i ako vi ne uspete u tome, mi ne snosimo odgovornost za gubitke odnosno greške koje mogu se desiti kao rezultat greški.

1.3 Izuzeće posledica

Kao što smo se složili, vi isto tako ste prihvatili zbog važnosti u našem radu informacija i predstavljanja koja su nam data od opština njezini rukovodioci, radnici ili vaši agenti, osim slučajeva negližencije lošeg poverenja ili navedenih nesmotrenosti, nećete nas zvati odgovornima ili krcima zbog nekog gubitka ili ostalih posledica u slučaju da se važna informacija o našem radu je zadržana ili namerno sakrivena, ili je predstavljena lažno.

1.4 Struktura ovog izveštaja

Svaka kategorija praćenja je opisana na posebnoj stranici za svako praćenje struktura je sledeća: praćenje i aktuelni status ako je primenjiv, opasnost, preporuka i odgovornost menadžmenta.

2 Inicirana pitanja u toku aktuelne godine

2.1 Priprema finansijskih pregleda

2.1.1 Praćenje

Osnovna informacija na kojoj se zasniva opština za pripremu finansijskih pregleda je Free Balance. Iako opština uknjiži prihode i plaćanja u lokalnom softveru računovodstva na osnovu Access-a, ovaj sistem ne upotrebljava se za pripremu svih podataka i za prelistavanje finansijskih pregleda.

Iako Predsednik i Glavni Finansijski Funkcioner opštine je potpisao Izjavu o prezentovanju finansijskih pregleda. Opština nije pripremila nacrt finansijskih pregleda na engleskom i srpskom jeziku pre početka naše revizije. U toku perioda revizije potrošili smo prilično vremena i izvora za pomoć opštini za poboljšanje prezentacije finansijskih pregleda na engleskom jeziku. Opština nije bila u stanju da preda finalni nacrt finansijskih pregleda na kraju naše revizije.

Iako opština može da bude obuhvaćena u sitnim sudskim pitanjima, i moguće je da bude potrošnje novca i u bliskoj budućnosti, opština nema neku formalnu proceduru koja bi obezbedila potpunu, pogodnu i verodostojnu informaciju za uknjiženje provizija i kontigentnih obaveza.

Kao posledica gore navedenih nedostataka, sledeći podaci nedostaju ili nisu predstavljeni kako treba u finansijskim pregledima:

- Sekcija 15, beleška 27. 'Ne finansijska imovina'.

Mi smo informisani da Junik iako je počeo da funkcioniše kao posebna jedinica od 2006, status opštine je dobio u 2008. Opština je počela da priprema finansijske preglede u 2006 godini, ali je revizija obavljena po prvi put u 2008 godini. Kao rezultat upoređujući informacija u 2007 godini nije revizirana.

2.1.2 Opasnost

Nedostaci u unutrašnjim kontrolama u vezi sa sistemom finansijskog izveštavanja može opštinu izložiti sledećim opasnostima i rizicima:

- Potpunosť u tačnost finansijskih informacija ;
- Integritet podataka ;
- Očuvanje imovine ; i
- Nedostatak registra plaćanja od trećih stranaka može rezultirati u imovini / uslugama upotrebljenih bez zakupa od ostalih stranaka, ali ne od opštine.

2.1.3 Preporuka

Priprema finansijskih pregleda opštine treba da sadrži procedure i određena sredstva da bi se obezbedilo da zahtevana informacija je registrovana, procesuirana, sažeta i izveštavana direktno u finansijskim pregledima.

2.1.4 Odgovor menadžmenta

U preporuci 2.1.3 Opština nije bila svesna da u finansijskim pregledima ne prezentiraju sve transakcije, ali to se ne dešava krivicom opštine, pošto izmene u budžetskim linijama su se desile odlukom Vlade Kosova i koje su imale izmene u budžetskim tabelama Opštine Junik.

Usvojenim budžetom 30 09 2008 došlo je do izmena zbog povećanja plata političkog osoblja u Opštini.

2.2 Menadžiranje imovine, objekata i opreme

2.2.1 Praćenje

Opština nema sveobuhvatni registar imovine, objekata i opreme koja je u raspolaganju opštini.

Štaviše, opština nije pripremila detaljnu i sveobuhvatnu listu nepokretnina, uključujući i dokumentaciju o svojini nepokretnina i informaciju o statusu registrovanja na ime opštine u katastar ili sudu.

Opština nije formirala Komisiju za ocenjivanje u cilju popisa i procene imovine.

Nije nam pružena evidencija fizičkog numerisanja imovine dana 31. 12. 2009 i zbog toga nije bila moguća provera računovodstvenih podataka sa fizičkim numerisanjem asea. Opština nije izvršila fizičko numerisanje nepokretne imovine.

Zbog prirode tih podataka, opština nije bila u stanju da:

- Prelista zahtevane informacije o imovini, zgradama i opremi u finansijskim pregledima, 31. 12. 2009 i 31. 12. 2008, i
- Obezbedi usklađenost informacija uknjiženih u računovodstvu sa tabelama ocenjivanja ili nekom drugom analizom, pre usvajanja finansijskih pregleda.

2.2.2 Opasnost

Nedostatak sveobuhvatnog registra o imovini, objektima i opremi oslabljuje unutrašnju kontrolu prema istim i može dovesti do zloupotrebe imovine, kao i na ne identifikaciju ovih zloupotreba u potrebno vreme. Štaviše, menadžment može izgubiti vremena i napora za identifikaciju detalja i prenesenu vrednost aktive u toku procesa odlučivanja.

Opština može biti u stanju da ne kontroliše aktuelno korišćenje njene imovine od trećih stranaka i kao posledica toga može da ne sakupi prihode od zakupa ovih nepokretnina.

Kao posledica prirode njenih registrovanja i nedostatka potrebnog ocenjivanja njenih aktiva, opština može biti u stanju da se ne složi sa zahtevima za izveštavanje.

2.2.3 Preporuka

Preporučujemo da Predsednik obezbedi da će opština imati u obzir sledeće:

- Raspolaganje sveobuhvatnim registrom nepokretnina, imovine i opreme.
- Obuhvaćanje dodatnih izvora u toku registrovanja i ocenjivanja imovine opštine.
- Obuhvaćanje nezavisnih certifikovanih ocenjivača je preporučljivo i bolja prakтика u takvim slučajevima.
- Obavlja redovno fizičko izbrojavanje da bi se obezbedila o postojanju aktiva i uslova i da uskladi rezultate izbrojavanja sa podacima u računovodstvu i registru.

2.2.4   Odgovor menadžmenta

U vezi preporuke 2.2.3 , Delimično se slažemo sa sledećim preporukama:

- Nepokretnine, U kancelariji za urbanizam , geodezije i katastra postoji baza podataka o nepokretnoj imovini Opštine i izmena vlasnika ili zloupotreba imovine se ne može obaviti bez prelaska procedura predviđenih zakonom i u tom slučaju menadžment Opštine ima pristupa na nadgledanje eventualnih transfera na nekog drugog titulara.
- Dok Opština prihvata da ova nepokretna imovina nije deo finansijskih pregleda , jer ova imovina nije ocenjena u monetarnoj vrednosti zbog nedostatka profesionalnih i materijalnih kapaciteta .
- Registrovanje aseta se prihvata kao preporuka pošto nije obavljeno registrovanje aseta (opreme) do decembra 2009 godine. Registrovanje je obavljeno u decembru 2009, ali zbog nedostataka kapaciteta nije utvrđena vrednost i to je uticalo da u finansijskim pregledima se ne prezentuje iznos aseta.

Učinićemo napore da u toku 2010 ocenimo i registrujemo asete u SIMFK.

2.3 Prihodi

2.3.1 Praćenje

- *Sistem fakturisanja* Automatski sistem fakturisanja postoji samo za porez na imovinu. Ostali traženi deo fakturisanja opštine nije registrovan. O tim prihodima se registruju samo inkasiranja novca.
- *Ubiranje prihoda* . Osim poreza na imovinu i prihoda sa registrovanja biznisa, menadžment opštine ne vodi knjige odnosno spiskove za sve dužnike u vezi raznih tački. Bez dovoljnih tačnih i detaljnih podataka o dužnicima, opština nije u stanju da izradi tačan i verodostojan budžet, niti da izveštava o koeficijentima ubiranja prihoda ili praćenje ubiranje vlastitih prihoda u potrebno vreme.
- *Prihodi od licencija biznisa* . Opština ne dobija od MTI –a ažuriran broj aktivnih biznisa u opštini. Kao posledica ne aktivni ili zatvoreni biznisi mogu biti oporezovani , dok aktivni biznisi mogu ostati ne oporezovani.
- *Uknjiženje prihoda u FreeBalance*. Opština je registrovala prihode sa registrovanja biznisa u ekonomskom kodu taksi za zahtevnice. Posledica toga je iznos od 5000€ pogrešno kvalifikovan u beleškama 12. i 12. 1.
- *Poravnanje prihoda* – Nije bilo formalnih poravnanja između registrovanja za prihode od zvaničnice za vlastite prihode i Departmana administracije i Departmana za urbanizam, geodeziju i katastar za realizovane prihode od administrativnog poreza i prihodi od izmene destinacije u toku 2009 godine.
- *Deponiranje prihoda*: U nekoliko slučajeva u toku 2009 vlastiti prihodi sakupljeni od Departmana za zdravstvo i Administrativne kancelarije, nisu deponovane u bankarski račun unutar 48 sati , kao što se zahteva Pravilnikom b r 2003/17.
- *Nedostatci u automatizovanom sistemu fakturisanja*: U toku 2009 sistem fakturisanja na porez na imovinu je bio centralizovan i Opština nije imala mogućnosti da preispita i monitoriše na povoljan način sakupljanje prihoda , jer je to obavljeno na automatski način novim sistemom. Mi smo identifikovali dva slučajeva kada poreski obveznici su platili porez na imovinu, ali sakupljen iznos nije registrovana u sistem i klijent je dobio kaznu iako je porez plaćen na vreme.

2.3.2 Opasnost

Dok se za kasiranje ne zahteva prelistavanje u finansijskim pregledima, nedostatak njihove tačnosti i potpunosti će uticati na prihode koje opština može da dobije.

Nepovoljna i ne dovoljna kontrola u vezi prihoda, softvera i sistem fakturisanja, povećavaju opasnost manipulacije podacima i zloupotrebe informacija. Takav sistem može dovesti do ne potpunog fakturisanja i ne potpune prihode.

Manuelno registrovanje i nedostatak povezivanja sistema fakturisanja i sistema računovodstva na automatski način, izlaže opštinu opasnosti i dodanim greškama. Štaviše, to izaziva dodatna finansijska sredstva za održavanje podataka, preispitivanje i usklađivanje informacija.

Detaljna lista poresnih plaćenika, aktivnih biznisa i generiranih debitora iz sistema je od posebnog značaja u sadašnjoj situaciji, jer opštine ne registruju svaku individualnu transakciju u

Free Balancu. Kao posledica osim poreza na imovinu, trezor i opština nemaju detaljnu listu od sistema računovodstva ili sistema fakturisanja. Kao rezultat toga nije moguće obaviti potrebna usklađivanja ili analize prema debitorima.

Neadekvatno odvajanje dužnosti može dovesti do ludske greške i izlaganje opštine u namerne greške.

2.3.3 Preporuka

Preporučujemo da se predsednik obezbedi da će opština preduzeti postupke za poboljšanje sistema računovodstva i fakturisanja kako bi se obezbedila sigurna i efektivna kontrola u fakturisanju i prihodima. Poboljšanje procedura povezanih sa ovim sistemom će omogućiti menadžmentu monitorisanje i menadžiranje velikih opasnosti i osiguraće se da odluke u vezi budžeta, planiranja i sakupljanja prihoda su obavljena na pravilan način. Preporučujemo opštini da uzme u obzir sledeće tačke:

- Sprovođenje sistema fakturisanja koji obuhvataju detalje za plaćenike, njihovu sadašnju adresu, istoriju i normu sakupljanja prihoda od ovih isplata. Pristup takvim informacijama treba da ima samo ograničeni broj lica i ovlašćenih od menadžmenta.
- Postavljanje i kontrolisanje tarifa i normi taksa u sistem, na centralni način, koji bi automatski izračunavao i generisao fakture. Ovo generiranje faktura takođe se treba ovlastiti i preispitati.
- Postojanje automatske veze između sistema fakturisanja i sistema računovodstva kako bi se informacija procesuirala automatski u glavnoj knjizi računovodstva.
- Vršiti redovna usklađivanja između dva sistema za sve vrste prihoda. U slučajevima kada postoji razlika, trebaju se istražiti i rešiti u okviru određenog roka.
- Automatsko povezivanje Kancelarije za fakturisanje sa operacijama i da se redovno međusobno usklađuju, u slučajevima kada direktno fakturisanje se povezuje sa uslugama iz operacione kancelarije. To je posebno važno u slučajevima kada se izvršava veliki broj transakcija.
- Opština mora da vodi računa o pogodnoj podeli zadataka.

2.3.4 Odgovor menadžmentu

U vezi preporuke 2.3.3 Opština nema odgovor jer preporuka je polovična i ne pruža nam dovoljno dokaza u kojim Opštinama može imati uticaja u avanziranju sistema fakturisanja, utvrđivanje prihoda i nadgledanja, jer porez na imovinu je jedinstven sistem direktno kontrolisan od MEF-a Departman poreza na imovinu, dok ostali prihodi koje inkasira Opština ne postoji program koji može pružiti veću preciznost.

Planiranje ovih prihoda na osnovu prethodnih analiza, u skladu sa pravilima o taksama, obavezama i opštinskim kaznama i trendovi ekonomskog razvoja Opštine.

2.4 Troškovi

2.4.1 Praćenje

Plate i dnevnice

- U slučajevima kada jedan nastavnik napusti posao potrebno je 15 dana da kancelarija za osoblje informiše MJS-i kako bi Ministarstvo moglo da reflektuje u izmeni platne liste. Pošto takva zakašnjenja postoje, nastavnik može nastaviti da dobija nadoknadu i nakon napuštanja posla.
- Iako opština ima takav sistem platnih lista, ovaj sistem se ne koristi kao poverljiv izvor informacija kako bi se cifre uskladile u finansijskim pregledima. Umesto toga, glavni i poverljiviji izvor informacija su platne liste date od MJS-i.
- Od našeg izbora dosjea mi smo primetili da izveštaj ocenjivanja performancije nije ispunjen u tri slučajeve i ujedno nedostaje odluka za izmenu položaja i koeficijenta za jednog od gore navedenih radnika. Takođe, nije bilo ocenjivanja za novo zaposlene radnike nakon probnog tromesečnog rada.

Procedure nabavke :

- U svim izabranim slučajevima nabavke za testiranje i za koje je bila potrebna garancija za izvršenje radova , ista nije zahtevana i uzeta (636/09/041/521, 636/09/022/521, 636/09/036/521, 636/09/042/521, 636/08/06/121).
- Deklaracija pod zakletvom je nedostajala u tri slučajeve (636/09/001/221, 636/09/018/431, 636/09/020/431)
- Izveštaj ocenjivanja ponuda je nedostajao u nabavci sa brojem br.636/09/020/431.
- Zahtev za ubrzanje procedure u pet slučajeva nije obavljen u njenoj standardnoj formi , kao što je dizajnirano od strane AJN (Agencije za javne) i ujedno u zahtevima za ubrzanje procedura nije obrazložen takav zahtev.
- Sva objavljivanja u dnevnom listu "Zëri" u toku 2009 godine su obavljene bez povoljnog ugovora , jer potpisan ugovor između dnevnog lista "Zëri" i Ministarstva za rad i socijalna pitanja je istakao 15-juna 2007.

Subvencije

- Od pruženih subvencija od strane Opštine, mi smo primetili sledeće :
  - Dok u vezi subvencija data licu R.G, opština nije dobila fakturu koja bi dokazala trošak datih sredstava iako je to zahtevano Odlukom za finansijsku podršku uzete od odbora direktora od 02. februara 2009.

2.4.2 Opapsnost

Iako gore navedeni pronalasci nemaju materijalni efekat u finansijskim pregledima, nedostatak komunikacije na vreme i usvajanje od odgovarajućih autoriteta ili nedostatak dokumentacije u dosjeima može dovesti do neusklađenosti sa zakonodavstvom i regulatornim zahtevima.

2.4.3 Preporuka

Preporučujemo da Predsednik obezbedi da će opština preduzeti dalje korake za poboljšanje kontrole o troškovima i isplatama i da bude u potpunom skladu sa zakonodavstvom i zahtevima lokalnih regulatora.

2.4.4 Odgovor menadžmenta

U vezi preporuke 2.4.3 Što se tiče platne liste Pejroll , Opština sprovodi u tačnosti sprovodi zakonske odredbe u vezi uvrštavanja u platnoj listi i prekidanje u skladu sa radnim ugovorom, dok zakonski rokovi predstavljanja ovih zahteva ili izmena su pitanja koja se regulišu od MJA.

Opština se bazira uglavnom na liste koje sama priprema pošto MJA ne stvara liste , već se snabdeva beleškama koje prezentuje Opština.

Što se tiče procedura nabavki Izveštaj ocenjivanja ponuda i deklaracija pod zakletvom se mogla zapostaviti , ali su neophodne pošto se ne može potpisati ugovor bez takvog izveštaja.

Prihvata se primedba da nije zahtevana garancija , ali obično garancija se zahteva samo za tendere sa velikim iznosom , jer malim iznosima Opština se suočava sa problemima sa operatorima koji se ne interesuju da konkurišu , tako da su predviđene olakšice u ovom pravcu.

Što se tiče standardne forme dizajnirane od AJN za ubrzavanje procedure prihvatamo je kao primedbu, ali bićemo zahvalni ako nam dostavite takav dokument jer mi nismo mogli da nađemo standardni dokument .

2.5 Unutrašnja revizija

2.5.1 Praćenje

Opština nije osnovala Komitet revizije za oblasti unutrašnje revizije.

2.5.2 Opasnost

Nepostojanje Komiteta revizije i funkcionisanje unutrašnje revizije povećava opasnost neuspeha unutrašnje kontrole. Štaviše, ne dozvoljava da funkcije koje se obično pokrivaju od Komiteta revizije se obave potrebnom nezavisnošću od opštine.

2.5.3 Preporuka

Predsednik opštine mora da uzme u obzir stvaranje i funkcionisanje unutrašnje revizije i Komiteta revizije sa članstvom koje ima iskustva sa finansijskim izveštavanjem i unutrašnjom kontrolom. Komitet revizije treba da uspostavi potrebne politike i procedure za obezbeđivanje visokog standarda „rukovođenje korporacije“. Komitet revizije treba da preispita aktuelni status i da predloži delovanja za poboljšanje, kao što sledi:

- Računovodstvo i procesi finansijskog izveštavanja opštine;
- Ocenjivanje sistema unutrašnje kontrole sprovedene od menadžmenta;
- Proces unutrašnje i spoljne revizije;
- Usklađenost, izveštavanje i struktura kontrole u celoj opštini koje obezbeđuju usklađenost sa finansijskim, regulatornim i zakonskim zahtevima;

Plan unutrašnje revizije i praćenje pronalaska unutrašnje revizije.

2.5.4 Odgovor menadžmenta

U vezi preporuke 2.5.3, Prihvatamo da Opština nema Komisiju za reviziju, pošto je u toku konsolidovanja i zbog nedostatka kapaciteta nije osnovana takva Komisija, ubuduće Opština će imati u obzir vašu preporuku.

Dok od maja meseca 2009 Opština je obavila regrutovanje unutrašnjeg revizora koji radi u skladu sa zakonom o unutrašnjoj reviziji i izradila je plan rada, izveštaj za 2009 godinu i obavila je nekoliko revizija.

3. Inicirana pitanja u toku prethodne godine

U toku revizije finansijskih pregleda Opština u godini koja je završena 31. 12. 2008 , mi smo identifikovali pitanja u pet glavnih oblasti od kojih sva su ostala nerešena do 31. 12. 2009. Dole su navedena pitanja ove godine identifikovana u toku revizije u 2008:

1. **Priprema finansijskih pregleda**
Pitanja u vezi sa nekoliko beleški u Finansijskim pregledima ostala su nerešena i aktuelni status ove godine je diskutovan u sekciji 2.1 ovog dokumenta.
2. **Menadžiranje imovine, objekata i opreme**
Pitanja u vezi sa nekoliko beleški u Finansijskim pregledima ostala su nerešena i aktuelni status ove godine je diskutovan u sekciji 2.2 ovog dokumenta.
3. **Prihodi**
Pitanja identifikovana u vezi vlastitih prihoda u 2008 godini su još nerešena, aktuelni status ove godine je diskutovan u sekciji 2.3 ovog dokumenta.
4. **Troškovi**
aktuelni status ove godine je diskutovan u sekciji 2.4 ovog dokumenta.
5. **Unutrašnja revizija**
Aktuelni status ove godine je diskutovan u sekciji 2.5 ovog dokumenta.

Prilog 2

Razne forme mišljenja Revizora koje su upotrebljene od Kancelarije generalnog revizora u izveštaju godišnje revizije 2009 godine

(Uzeto iz ISSAI 4000)

9. Jedno mišljenje revizije normalno se iznosi u standardnom formatu i povezuje se sa finansijskim pregledima u celosti otklanjajući potrebu za šire objašnjenje u vezi toga šta stoji iza. Ali, omogućujući čitaocu da kroz tu vrstu, opšte shvatanje njegovog značaja. Priroda reči će biti uticana od zakonskih normi za reviziju, ali i sadržaj mišljenja je potreban da jasno pokaže da li je planirano ili kvalifikovano i ako je kvalifikovano, kvalifikovano je za određene aspekte ili je mišljenje protiv (stav 14) ili odbijanje za iznošenje mišljenja (stav 15) .

10. **Nekvalifikovano mišljenje** iznosi se kada je revizor zadovoljan u svakom materijalnom aspektu kao što sledi:

- (a) Finansijski pregledi su izrađeni uz upotrebu prihvatljive računovodstvene osnove i politika koje su sprovedene na istrajan način;
- (b) Pregledi su u skladu sa statusnim zahtevima i dotičnim pravilnicima;
- (c) Na osnovu znanja revizora o jedinici gde se vrši revizija, pogled predstavljen od finansijskih pregleda je održljiv; i
- (d) Finansijski pregledi sadrže potrebne predstavke informacije o svim materijalnim pitanjima.

11. **Skretanje pažnje** . U određenim okolnostima revizor može misliti da čitaoc neće biti u stanju da ispravno shvati finansijske preglede ako mu se ne skrene pažnja o važnim ili neobičnim pitanjima. Kao generalno načelo revizor koji iznosi nekvalifikovano mišljenje ne poziva se na aspekte finansijskih pregleda, u slučaju da će isti loše interpretirati kao kvalifikacija. U cilju otklanjanja iznošenja tog ubeđenja referisanja kja imaju smisao „ skretanje pažnje „ iznose se na u posebnom stavu odvojeno od mišljenja. Ipak revizor ne treba da skreće pažnju o pitanjima koja se nadovezuju u nedostatku dovoljnog predstavljanja informacije u finansijskim pregledima, ali ni kao alternativa ili zamena kvalifikacije mišljenja.

12. Revizor **može da ne bude u stanju da izražava ne kvalifikovano mišljenje u slučaju da postoji** neko od dole navedenih okolnosti i na osnovu suda revizora njihov efekat na finansijskim pregledima je ili može biti materijalan:

- (a) Imao je ograničeni cilj revizije ;
- (b) Revizor proverava da li su pregledi potpuni ili loše interpretirajući, ili ako ima nekih ne opravdanih propusta prihvaćenih računovodstvenih standarda i
- (c) Ima nesigurnosti koje zadiraju u finansijske preglede .

13. **Kvalifikovano mišljenje**. Kada se revizor ne slaže ili nije siguran da jedna ili više posebnih stavki finansijskih pregleda, koji su materijalni , ali ne ključni za shvatanje pregleda, mora se izneti kvalifikovano mišljenje . Formuliranje mišljenja normalno predstavlja zadovoljavajući rezultat za reviziju, subjekat jasne i koncizne izjave o pitanjima gde revizor ima suprotnosti ili koje stvaraju ne sigurnost u kojoj dovode kvalifikaciju mišljenja. Količinsko opredeljenje finansijskog efekta koji proizilazi od nesigurnosti ili suprotstavljanja od strane revizora, pomaže korisnike pregleda, ali ipak to nije uvek moguće ili mnogo važno.

14. Mišljenja protiv: Kada revizor nije u stanju da stvara mišljenje o finansijskim pregledima uzetih u celini zbog bitnih suprotnosti koje štete prezentaciji pozicije sa merom koju kvalifikovano mišljenje samo u nekoliko aspekta bilo bi nepovoljno, daje se mišljenje protiv. Formulisanje takvog mišljenja razjašnjava da finansijski pregledi nisu predstavljeni na ispravan način, uz jasnu i kratku specifikaciju svi osporenih pitanja. Ponovo količinsko definisanje finansijskog efekta pomaže korisniku pregleda, a ko je jedna stvar praktična i važna.

15. Odbijanje za iznošenje mišljenja . Kada revizor nije u stanju da stvara mišljenje o finansijskim pregledima uzetih u celini iz razloga ne sigurnosti ili ograničenog cilja toliko važno da kvalifikovano mišljenje samo za određene aspekte ne bi bilo povoljno, onda se odbija iznošenje mišljenja . Formulisanje takvog odbijanja razjašnjava da se ne može izneti mišljenje kratko i jasno specificirajući nesigurna pitanja.

16. Za SAI obično je da se iznosi detaljan izveštaj koji objašnjava mišljenje u okolnostima kada nije moguće da se iznosi nekvalifikovano mišljenje.